

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Kandidatni govor

dr. H. Stepančiča na shodu „Pri Rebku“ v nedeljo 28. maja 1911.

Dragi volilci! Z veseljem sem se odzval vabilu slavne kmečke zveze za ajdovski okraj ter sem prihitel na današnji shod z namenom, da se Vam predstavim.

Znano Vam je vže, da sem po poklicu sodnik. Toda v jeseni leta 1909 so zantevali naši Kraševci, dobro vedoč, da se na tihem interesiram za narodno politiko, naj zapustim mirno sodniško sobo in naj se podam na razburljivo in nevhvaležno politično polje.

Medtem ko sem bil še zamišljen v sodne spise, postavili so me kandidatom za deželni zbor na temelju programa slovenske ljudske stranke, in še predno sem se, takorekoč, zavedel, kaj se prav za prav okoli mene godi, me je kmečko ljudstvo na Krasu izvolilo dežel. poslanecem.

Da-si ne prav rad, upognil sem se vendar — videč veliko zaupanje svojih rojakov in videč ono idealno izvolitev — želji ljudstva, s trdnim sklepom, uporabljati vse svoje moči na korist svojih volilcev. Tega sklepa sem se do sedaj tudi vestno držal, in moje delovanje je bilo tem uspešnejše, ker sem ob enem izvrševal tudi pošte dež. odbornika, za kar me naša tržaška in goriška gospoda okoli „Edinosti“ in „Soče“ iz same nevošljivosti posebno zavida.

Za predstoječe volitve zahteval je zopet glas naroda, naj se postavim kandidatom za državni zbor sežansko-komenskega-ajdovskega okraja. Izvrševalni odbor S. L. S. je poslušal željo ljudstva ter je na podladi predlogov zaupnikov s Krasa in Vipavske doline proglasil mojo kandidaturo.

Odkritosrčno povem, da tudi te kandidature bi ne bil — kar se moje osebe tiče iz družinskih ozirov — najrajše sprejel, toda glede na obstoječe razmere v deželi, morali so zopet zasebni pomisleki odnehati pred javnimi interesi.

Dragi volilci, jaz kaj nerad govorim sam o sebi, toda danes je moja dolžnost, da se Vam predstavim, in zaradi tega ni drugače mogoče. Vi namreč gotovo niste zadovoljni, da sem se Vam samo lično pokazal, marveč Vi hočete tudi od mene vedeti kakšnega mišljenja da sem v verskem in narodnem oziru in kako mislim glede Vaših gospodarskih odnošajev. In prav imate dragi volilci, kajti medsebojno spoznanje je prvi in zadnji pogoj medsebojnega zaupanja, ki je pa edini temelj pravega razmerja med volilci in poslanecem.

Preidem tedaj k predmetu in dovolite, da se z Vami vprašam, kdo je mož, ki stoji pred Vami? Odgovor je kratek: On je skromen kraški kmečki sin, kojemu je sicer mila osoda pripomogla, da se je uspel po lestvici življenja nekoliko navzgor, karga pa nikakor ne ovira, da se čuti med Vami popolnoma domačega, kakor da bi bil sam kmet. Blagopokojna mati mi je vže v prvi mladosti ucepila v dušo versko nagnenje, iz katerega se je potem v mladeniških in možkih letih razvilo nepremagljivo versko prepričanje.

Rekel sem nepremagljivo versko prepričanje, da ponavljam nepre-

magljivo, kajti reči moram, da sem bil v svetu izpostavljen tozadevno vže mnogim sovražnikom vere, ki so mi skušali izruvat iz srca ta neprecenljivi zaklad, toda, dragi volilci, moji verski nazori ostali so kljub temu — ne morem si drugače misliti, nego s pomočjo milosti božje — nespremenjeni; vsi navali sovražnikov ostali so brezuspešni, in upam, da ostanejo z božjo pomočjo tudi v bodočnosti.

Reklo se bode najbrž od gotove strani, to so prazne fraze; toda ne, to niso fraze, marveč to je javno priznanje moža, ki ve oceniti težo svojih priznanj.

Taka priznanja sicer običajno ne spadajo v javnost toda, ker hočejo gotovi slovenski listi z demonično zlobnostjo izpodkopati moj ugled ravno s tem, da o meni trdijo, da sem bil nekdan „liberalec“, da si vedó, da je to gola izmišljotina, bilo je natančno preciziranje mojega verskega stališča potrebno.

Pod izrazom „liberalec“ mislim jaz tu brez verca, kakoršni so večinoma naši inteligentni liberalci, koji faktično ne verujejo v Boga in kojim je oledenelo srce za vse, kar je božjega. Oni verujejo sicer v neko višje bitje, toda protivijo se imenovati je Boga v katoliškem pomenu besede. Iz lastne skušnje navedel bi Vam lahko drastične tozadevne slučaje, ali načeloma nočem se spuščati v osebnosti. Vsem sličnim omikancem, všteti one, koji so študirali univerzo, lastna je neka karakteristična oholost, v svoji posvetni zaslepljenosti pozabijo na meje dostojnosti in žalijo človeka, ne da bi vedeli kedaj, in večinoma se zaradi tega z njimi ne more niti občevati. Jaz odrekam takšnim ljudem popolno omiko, njim nedostaja namreč srčne omike, to je one milobe, one blagosti srca, ki je lastna resničnemu verskemu značaju in kojoj posvetna omika sama le redkokrat nadomestuje.

Dragi volilci, iz navedenega Vam je menda moje versko stališče jasno in preidem zaradi tega k drugi točki k narodnemu vprašanju.

Kakor mi je ucepila blagopokojna mati v srce versko nagnenje, iz kojega se je potem razvilo versko prepričanje, tako sem se navžil vže v domači hiši, na domačem ognjišču ljubezni do našega milega slovenskega naroda. Živel sem med Nemci, med Italijani, a vedno sem ostal v narodnem mišljenju nespremenjen, narodno odločen, in le tej narodni odločnosti se mora pripisovati, ako sem vstrajal v tužni Istri na nevarni postojanki celih devet let v nevarnem boju proti resnemu narodnemu sovražniku. Mi se pričkam tukaj med seboj. Dr. Gregorin je rekel, da je takšen naroden boj potreben — a tam se je bil bolj idealen boj s skupnimi močmi, za skupne pravice naroda!

Ustrajal sem na svoji izpostavljeni postojanki toliko časa, dokler nisem izposloval bratskemu nam hrvaškemu narodu v jezikovnem oziru one pravice, ki mu po božjem in človeškem pravu pritičejo.

Značilno za značajnost naših liberalcev je, da dokler sem bil v tujini, sta me „Soča“ in „Edinost“ z očitno navdušenostjo zagovarjali pred opetovanimi napadi la-

škega časopisja in sta z zadovoljstvom konstatovala mojo narodno požrtovalnost, sedaj pa, ko med njima živim, mi sicer milostno priznavata, da čutim narodno v svojem srcu, odrekati bi mi pa hoteli narodno odločnost.

Kakšna doslednost je to, in ne izvira li takšno pisarenje iz brezverske zaslepljenosti, ki ne pozna nikakih mej dostojnosti — o tem sodite Vi dragi volilci.

Kar se tiče tretje namreč točke o gospodarskem vprašanju, opomnim, da se je v tem oziru v časopisih mnogo pisalo. Ker vem, da naše ljudstvo in tedaj tudi Vi, dragi volilci, radi čitate ter pazljivo sledite dogodkom v deželi, se sklicujem v prvi vrsti na dotična pojasnila v časopisih. (Konec prih.)

Shod pri Rebku.

Minulo nedeljo se je vršil pri Rebku na Goričici volilni shod, katerega je sklicala „Kmečka zveza“ za ajdovski okraj in katerega so se udeležili zaupniki cele Vipavske doline. Videli smo veljake iz Rihemberga, z Brji, iz Črnič, iz Sela, iz Batuj, iz Kamenj, iz Vrtovina, iz Štomaža, iz Lokavca, s Ceste, iz Sv. Križa, iz Šmarij, iz Gabrij in celo z daljne Dol-Otlice je bilo par mož. Nadalje so bili zastopniki iz Vel. Žabelj, iz Malovšč itd. Navzočih je bilo tudi več županov in podžupanov itd. Vseh skupaj jih je bilo do 200. Shod, ki se je vršil na prostem, na senčnatem dvorišču Furlanijeve gostilne, je otvoril načelnik kmečke zveze za ajdovski okraj

Ivan Leban

ter pozdravil navzoče, ki so se v obilnem številu odzvali njegovemu vabilu, da se pogovorimo z našim kandidatom g. svetnikom dr. Hinkom Stepančičem. Zborovalci so pozdravili z živio-klici.

Dr. Hinko Stepančič

je nato prevzel besedo in govoril kakor objavljamo na prvem mestu.

Navdušeni živio-klici so sledili lepemu govoru g. kandidata in tudi med govorom so zborovalci glasno vsklikali in dajali duška veselju, da imajo za kandidata resnega krščanskega in narodnega moža in pridnega delavca za ljudstvo.

Dr. Anton Breceelj

je dobil nato besedo ter rekel približno: Slišali smo program našega gospoda kandidata, na podlagi katerega je pripravljen delovati, ako bo izvoljen. In da bo izvoljen, moramo delovati vsi skupaj. Potrebna in sicer neobhodno potrebna je zato podrobna agitacija. Od hiše do hiše, od moža do moža moramo agitirati.

Dragi moji! Važna je volitev državnih poslancev! Mnogo je odvisno, kakšne poslance pošlje ljudstvo na cesarski Dunaj. Zato moramo skrbeti, da pošljemo tudi mi goriški Slovenci dobre poslance v državni zbor. Odkar imamo Slovenci take državne poslance, kakoršne smo imeli v minulem državnem zboru, se je naš ugled povzdignil. Nekdaj pozabljeni slovenski državni poslanci, za katere se ni nihče zmenil, so sedaj upoštevani in vzbujajo pozornost celega cesarstva. (Odobranje.) In pri vsakem važnem državnem vprašanju se

vprašajo visoki gospodje v ministerstvih: „Kaj pa porečejo k temu Slovenci!“ Da pa se je naš ugled na cesarskem Dunaju tako povzdignil, se imamo zahvaliti našim vrlim državnim poslancem, koji so bili zbrani v „Slovenskem klubu“, v katerem sta bila tudi naša dva goriška poslanca dr. Anton Gregorčič in Josip Fon. Nelzprosen boj so vodili proti vladi in jo strmo glavnili s pomočjo drugih slovanskih poslancev. (Odobranje.)

Liberalizem gre na Slovenskem rakovo pot. Ako pogledamo po širni Sloveniji, vidimo, kako zmagajuje povsod načela Slovenske Ljudske Stranke. To vidimo na Koroškem, na Štajerskem in na Kranjskem, kjer je — posebno na Kranjskem — politična moč taka, da se igra z liberalci kakor otrok z malim peresom. Tako se mora zgoditi tudi na Goriškem. In da se to zgodi, kažejo znamenja. Ljudstvo spoznava liberalno slepilo in slabo gospodarstvo. Preteči liberalni polomi to jasno govore. (Klici: Res je!)

Pred štirimi leti so upili liberalci po Krasu in Vipavski dolini: „Kmet naj voli kmeta! Kmetepošljemo v državni zbor!“ In res so spravili s tem slepilnim mamilom večino volilcev v to zanjko in volili so „kmeta“ in vinorejskega nadzornika v Dalmaciji Alojzija Štreklja iz Komna! To je bilo upitja po deželi. A čujte, kaj se je zgodilo! Ti liberalni možakarji, sedaj ne upijejo več: „Kmet naj voli kmeta“, ampak: Kmet voli advokata dr. Gregorina. (Smeh.) Tako delavnega in pridnega poslanca za kakoršnega so Štreklja vedno slikali, pošljejo ravno ti liberalci v penzijo! (Smeh.)

Dragi moji! Kdo bo šel še za temi ljudmi! (Klici: Mi ne!) Zato se moramo združiti v močno vrsto, da zrušimo še liberalno kraško trdnjavo, ki je uže sila omajana. Dne 13. junija prav vsi pridite na volišče in oddajte svoje glasove kandidatu S. L. S. dr. Hinku Stepančiču, ki vas bo zastopal boljše kakor tržaški advokat dr. Gregorin. (Dolgotrajno odobranje.)

Župnik Josip Kosec

se je oglašil k besedi in rekel med drugim, da so Vipavcem in Kraševcem trije kandidati na razpolago: liberalni, socialdemokratski in kandidat S. L. S. Kakega bomo volili, ni težko izbrati. Menda moža, ki je uže dejanski pokazal srce za ljudstvo. Dejanja govore zanj. Voliti pa ga moramo tudi zato, ker nam ga priporoča Slovenska Ljudska Stranka, ki ni ne delavska, ne gosposka, ne duhovska, ne trgovska, ne kmečka, ampak je ljudska. Vseljudstvo je v njej združeno. Socialnega demokrata seveda ne bomo volili, kajti Kopač ni in ne bo skopal na Dunaju zlata ne za delavce, ne za kmete, ako bi šel na Dunaj. Gregorina tudi ne bomo volili, ker liberalci nima srca za ljudstvo. Liberalna stranka ga kandidira, ona ga vsiljuje, in kar je liberalno, je protiljudsko. Volili pa bomo dr. Hinka Stepančiča, moža dela za ljudstvo, ki se je kakor tak uže pokazal. A tudi vsled tega, ker je veren, krščanski mož, ker odgojuje svojo družino v krščanskem duhu, ga bomo volili. Se ne boji javno pokazati, da je kristjan, da spolnuje krščanske dolžnosti. V sedanjih časih moramo imeti odločne može pri delu za vero in narod. In da ne zgre-

šimo, ako bomo volili za državnega poslanca dr. Hinka Štepančiča, za to nam je porok Slovenska Lj. Stranka, ki nam ga predlaga. Zato pa, možje, dne 13. junija bodimo možje in volit poj-dimo našega kandidata dr. Hinka Štepančiča prav vsi do zadnjega! (Živio in odobravanje.)

Ludvik Lukežič

je povedal, da l. 1907, ko je kandidiral dr. Gregorin v državni zbor, je dobil na Vipavskem cela dva glasova (Veselost!). Kako naj ga sedaj volijo Vipavci od kraja! Če ni ugajal Gregorin Vipavcem pred štirimi leti, toliko manj letos, ko se ni v tem času še zmisli na Vipavce! Pa saj bi bili Vipavci tudi neznačajni, ako bi ga letos volili. (Odobravanje.)

Nadalje je omenjal govornik go-spodarsko delo Slovenske Ljudske Stranke na Goriškem in kazal na posojilnice, ki so uže marsikaterga reveža iztrgale iz krempljev liberalnih oderuhov, ki so imeeli cele mase ljudstva privezane na verige in jih davili, ako niso tako vo-lile, kakor so ti oderuhi hoteli. (Živahno odobravanje.) A možje, zbrani v Sloven-ski Ljudski Stranki so to strupeno zlo izžgali s tem, da so ustanovili skoro v vsaki večji županiji posojilnico. — In ravno to peče liberalne magnate in se z vso strastjo zadirajo v može v Slo-venski Ljudski Stranki.

Slovenska Ljudska Stranka ima v svojem programu točko: širjenje združ-nišstva in pospeševanje kmetijstva, kar tudi faktično izvršuje. A tudi liberalna stranka ima v svojem programu točko: pospeševanje združništva, živinoreje, vinogradništva itd. Ali izvršuje to? (Kli-ci: Ne!) Ne, ne izvršuje! In še tisto ma-lo združništvo, katero je spravila k živ-ljenju, je pognala na boben! (Klici: Tako je!) Le pogledimo, kaj so napravili s ta-ko hvalisano „Mizarsko zadrugo“. Na kant so jo spravili in pahnili mnogo družin v nesrečo! Koliko nesrečnih dru-žin pa so storili še drugi liberalni de-narni zavodi v Gorici, o tem vedo naši možje pri „Centralni posojilnici“, ko pri-hajajo po liberalnih denarnih zavodih na cesto vrženi posestniki s solzami v očeh prosit pomoči! Ali se imenuje ta-ko delo delo za ljudstvo? Tako delo se imenuje: spravljane ljudi na boben! (Odobravanje.) Kdo od Vas bo šel volit kandidata take stranke, ki meče ljudi na cesto! (Klici: Nihče!)

Potem se je govornik dotaknil glav-nih agitatorjev liberalne stranke, libe-ralnega učiteljstva, ki z vso strastjo de-la proti S. L. Stranki in njenim kandi-datom. Burno šumenje je sledilo, ko je govornik vprašal navzoče, ali daje naš posestnik težke kronice, svoje krvave žulje za šole in za plačo liberalnega uč-iteljstva zato, da le-to širi liberalizem, neti sovraštvo in prepir po občinah? Liberalno učiteljstvo je glavni steber liberalne stranke in ono dela sedaj na vse kripilje za tržaškega advokata dr. Gregorina. S svojimi žulji redi gada na svojih prsih naš posestnik.

Da ne zagospodari na Vipavskem in na Krasu kandidat liberalnega uč-iteljstva dr. Gregorin, morate, dragi mož-je, vsi na volišče za našega kandidata dr. H. Štepančiča. (Živio-klici.)

Dr. Štepančič

se je v toplih besedah zahvalil govornikom ter rekel: Dragi volilci! Zahva-ljujem Vas za izraze zaupanja. Zavest, da uživam Vaše zaupanje, mi bo krepila moč k nadaljnemu delovanju na korist lepe naše domovine in našega pridnega in zavednega ljudstva. Vaš do-sedanji nastop dokazuje pa tudi z ve-sto b o d o S. L. S., ki je uže v prvih 4 letih prve zbornice, izvoljene na pod-lagi splošne in enake volilne pravice, dokazala strankam in vladi, da je ne-vpogljiva sila in da morata ž njo računati dunajski parlament in avstrijska vlada.

Želeč, da bi izšla z Vašimi glasovi zmagonosna iz volilnega boja, kličem Vam: Bog Vas živi in — v slučaju iz-volitve — na svidenje.

Nato je predsednik Ivan Leban za-ključil lepi shod, ki bo gotovo rodil za-željeni sad.

Shod v Vipolžah.

V nedeljo je imela „Zveza sloven-skih kolonov“ svoj občni zbor. Izvolil se je nov odbor. Predsednik je Jožef Mizerit. Poslanec F o n je poročal občnemu zboru o svojem delovanju v prid kolonom. Pojasnil je celo vprašanje, povedal način, kako bi se dalo to vprašanje rešiti. Ministerstvo si resno prizadeva za rešitev tega vprašanja, a žalostne politične razmere zadržujejo tudi to zadevo. Najbrže se predloži za-konski načrt goriškemu dežel-n e m u z b o r u. Na shodu je govoril tudi preč. g. dr. Pavlica, ki je opozarjal kolone na važnost prihodnjih državnozbornih volitev. Določili so se agitacijski odbori za posamezne vasi. Predsednik Jožef Mizerit je priporočal kolonom pogum v boju za pravično stvar. Gospodarji so se sedaj že prepričali, da je naše dru-štvo pošteno, da noče delati nobene krivice, ampak da hoče le kolonom po-magati s tem, da jih izobražuje, da širi mej njimi zavednost in da skuša v go-spodarskem oziru izboljšati bedno stanje kolonskega ljudstva. Priporoča vsem društvom „Primorski list“, ki je glasilo krščansko-socialnega gibanja na Goriškem. Čitajmo in širimo svoje glasilo, da bomo kaj znali in se zavedali. Pri-poročal je še posebe varčnost in trez-nost, ker le po tej poti bodo koloni kaj imeli in si bodo potem lahko kaj po-magali. Vzodbujal je kolone k agitaciji za prihodnje volitve. Vsak kolon naj bo agitator. Zborovanje se je zaključilo z živio-klici na prospeh naše stranke in na zmago našega vrlega kandidata za državni zbor g. Josipa F o n - a, sodnega svetnika v Gorici. Navdušenje je bilo veliko. Pokazalo se je, da so Brda zvesta „Slovenski ljudski stranki“.

Dr. Gregorin pa tržaški liberalizem.

„Edinost“ trapijo volitvene skrbi za vladnega kandidata Gregorina. Takrat se mora očitno puliti za svojega varo-vanca in se izpuščati na tla, po katerih hodimo mi „strankarji“, na katere je v dosedanjih volilnih kampanjah gledala s tolike visočine svojega „le-narodnja-štva“. Časi „nemiganja z mezincem“ so minuli.

Nedeljska „Edinost“ se trudi v uvodnem članku (torej važna zadeva!) dokazati, da tržaških liberalcev ni, ampak da je to le fraza, s katero mamita „Slo-venec“ in „Gorica“ javnost, osobito se-daj v času volitev. Zdi se, da je med zaprekami, ki se kopičijo kandidatu Gregorinu, tudi njegovo liberalno mišlje-nje. To je pa treba sedaj, bolj kot kedaj, kraškemu in vipavskemu vernemu ljud-stvu prikriti; kajti v njega očeh so go-riški liberalci liberalizem popolnoma diskreditirali. A o se to osleparjeno ljud-stvo zave, da se mu usiljuje nov libe-ralizem iz Trsta, bi utegnili tržaškega liberalnega rešitelja pognati čez mejo. To pa bi bilo preveč tragično za Gre-gorina, kateremu bi padec postavil krono vsem blamažam, katere si je stekel svo-jemu že štiriletnemu uhajanju čez trža-ško mejo.

Tržaškega liberalizma ni, pravi „Edinost“, ampak „Edinjaši“ imajo svoje „posebne vodilne ideje, ki se ne pokri-vajo z idejami nobene obeh glavnih poli-tičnih strank na Slovenskem.“ — Do-bro! Torej „Edinjašev“ ne vodijo ideje ne klerikalizma, ne liberalizma. Ali same ideje so fraze, treba jim je dejanj. Naša S. L. S. postavlja svoja politična de-ja-nja na narodno in versko podlago; li-beralna stranka pa le na narodno pod-lago, ona se za vero ne briga. No, kaj pa „tržaška“ stranka? Vse politično delovanje te stranke, kakor se zrcali v

tiskani „Edinosti“, se pač pokriva z de-janji izven tržaških liberalnih strank. Vže-mimo v roke „Slov. Narod“, „Sočo“, in „Edinost“ in izpustimo iz prvih dveh psovke in napade na duhovščino in vero, potem bode težko najti med njimi raz-like. Ali misli morda „Edinost“, da tvo-rijo bistvo liberalnih idej le insulti po vzorcih pouličnih politikov? No, potem bi ne bila liberalna ne „N. Fr. Presse“, ne drugi nemški in laški listi, ki se sami nazivajo liberalne. Ali meni „Edi-nost“ prikriti svoje „tržaške vodilne ideje“ s tem, da se zavzame tu pa tam za kakega isterskega duhovnika? Preveč prozorno to zavzemanje, ki se zapiše „ad captandam benevolentiam“, da bi se še za par let zadržalo v Istri osno-vanje kake „ljudske stranke“, dokler ni-majo istrski liberalni elementi dovolj godnih peroti. Ti in enaki obziri za trža-ško ozemlje silijo izvrševalce „tržaških idej“, da tiščijo še za zdaj liberalizem v svoji notranjosti z milejšimi oblikami, katere imajo tem večjo moč nevar-nega hinavstva in slepilstva.

Ako bi se pa „tržaške“ ideje res ne krile z liberalnimi, kako bi bilo mo-goče, da bi vsa dejanja slov. liberalcev uživala največje simpatije tržaške „Edi-nosti“; kar je ugodnega, se obeša v „Edinosti“ na veliki zvon, kar je ne-ugodnega, se zamočuje, ali zvrča na posameznike, n. pr. polom „Glavne po-sojilnice“ itd. Nasprotno se postopa v „Edinosti“ s S. L. S. Ob dr. Šusteršiča se tržaška gospoda vedno drgne, Hribar in Tavčar sta jim sakrosanktna. Menda si ne bo upala „Edinost“ trditi, da je kranjsko prebivalstvo, ki sledi dr. Šu-steršiču toliko tepčev, a mestna fraka-rija pravo zastopstvo slovenstva?! Naj pribijemo še v pojasnilo, da preži „Edi-nost“ na gospodarske in denarne za-vode slovenske, ki niso liberalni z ja-strebovim očesom, da očesom, da bi iz-taknila kaj neugodnega. To prežanje so morali okušati letos koroški Slovenci, in sicer po krivici, ker je „Edinost“ lagala.

Kaj naj rečemo še le o soglašanju „tržaških idej“ z goriškimi liberalnimi?! To že ni več soglašanje, to je pristna združitev in spojitev. Na izobilje je za to dokazov, ki se zrcalijo v pisavi „Edi-nosti“ in v umešavanju Gregorinovem v našo politiko. In vendar je napredek goriških Slovencev na kulturnem in go-spodarskem polju delo naše stranke, kar služi le narodnosti in ne klerika-lizmu. Imenujmo le „Šolski dom“ s štiri-mi mogočnimi šolskimi poslopji, ime-nujmo našo cvetočo gospodarsko orga-nizacijo! In kaj imajo pokazati naši liberalci? Nič! Na kulturnem polju par društev, ki služijo luksusu, zabavi in paradi, in na gospodarskem polju velik — polom. In kako nastopa „Edinost“ nasproti tem dejstvom? Skrajno libe-ralno-strankarsko! V nepoštenem libe-ralnem gospodarstvu, ki zahteva toliko nedolžnih žrtev med ljudstvom, ne zine besedice; prireditve našega dela za nar-od ignoruje, ker jih ne more utajiti; neumnostno pa na najmalenkostnejši način brska po neizogibno neugodnih posledicah, katere ne prizanašajo no-beni parlamentarni deželni manjšini, tudi tržaški in istrski ne. A dočim ne dela za to zadnjih dveh odgovornih, dolži našo manjšino vsega, kar si do-voljuje laška večina v izkoriščanje svoje pozicije. Izkratka: Tržaško politično vo-dstvo postopa v svojem glasilu proti S. L. S. na Goriškem tako strankarsko, kakor bi ne mogla najbolj ortodoksna liberalna stranka.

To našo trditev naj skuša najprej „Edinost“ z dejstvi ovreči, kakor smo jo mi z dejstvi dokazali. S samimi be-sedami, kakor je pisala v nedeljskem uvodniku, ne doseže ničesar. Naša de-jstva tuli pisatelju onega članka na ušesa: Resnica je, da ste „Edinjaši“ zgolj privesek slov. liberalnim strankam, in čla-nek sam — puhla fraza.

Slednjič še par besed na naslov Gregorinove kandidature, kateri je bil članek pisan.

Trditev, da tržaško vodstvo ni po-stavilo kandidature Gregorinove na Go-riškem, je le formalno resnična, stvarno ne. Faktum je, da uporablja tržaško vo-dstvo ves svoj aparat (borba v listu „Edi-nost“ in sodelovanje Tržčanov na Gre-gorinovih shodih) v službo kandidature Gregorinove kakor drugih tržaških kan-didatur. Tega bi gotovo ne bilo, če bi namestu Gregorina kandidiral kak trža-ški Križmančič. Primera te kandidature z „poseganjem dr. Šusteršiču v volilno borbo v Dalmaciji“ šepa na obeh nogah; saj dr. Šusteršič ne kandidira v Dalma-ciji. Sklicevanje, da ima društvo „Edi-nost“ po pravih oblast tudi na Goriškem postavljati kandidate, ne opravičuje take kandidature kot je Gregorinova, ki se ne ravna po „tržaških vodilnih idejah“, ki naj bi se ne krile z idejami obeh goriških strank. Gregorin ne nastopa kot samostojen kandidat proti klerikal-nemu in liberalnemu, ampak kot libe-ralni kandidat proti klerikalnemu. Od-prto je pustila „Edinost“ še vprašanje „zakaj niso „Edinjaši“ tudi v prejšnjih časih usiljevali Kraševcem svojih kan-didatov, zakaj zdaj ne goriškim okoli-čanom in Hribovcem in zakaj ne Istranom, saj imajo pravila njih pol. društva že lepo starost? Mi jim lahko postrežemo z odgovorom, če hoče.

Na vsak način ima zdaj besedo — „Edinost“.

Nova brambna postava.

Na podlagi cesarskega pooblastila bode vlada predložila poslanski zbor-niči zakonski načrt za novo brambno postavo in nov vojaški kazenski red.

Glavna in za vse vojaške obve-zance pomenbna je uvedba dveletne vojaške službe. Ta se bode uvedla, se-veda če se sprejmejo tozadevne po-stavne spremembe v poslanski zbornici, pri vseh orožjih izven poljskega top-nišstva in jahajočega topničarstva ter marine. Pri slednjih orožjih ni mogoče skrčiti službene dobe, ker zahteva iz-vežba pri teh vojaških vrstah več časa, kar je le v korist dobro izvežbenega vojaštva.

Ker so dosedaj dajali vojaški pod-razdelki moštvo za postranske službe, kot so dela po vojaških zalogah, za profesijoniste itd. in se je število vež-bajočega se moštva vedno krčilo, se bodo v bodoče ustanovili za take službe posebni oddelki.

Pri domobrancih se bode tudi šte-vilo moštva pri stotnijah povišalo.

Naravna posledica skrčenja služ-bene dobe je, da se bode moralo šte-vilo rekrutov povtšati. Kajti pri tri-letnem službovanju se je menjala na leto le ena tretjina moštva, medtem ko se bode pri dveletni službi morala menjati ena polovica moštva. Izven tega se nameravajo ustanoviti posebne formacije oziroma nekatere formacije preosnoviti.

Dosedaj je znašala potreba rekrut-ov 103.000 na leto. Pri dveletni službi pa bo znašala 159.500 mož od katerih se bode v Avstriji potrebovalo 91.313 mož, ostale može bode dajala Ogrska.

Tudi rekrutno število pri domo-brancih se bode sukcesivno povišalo na 28.000 mož, kar se bo v šestem letu po uvedbi nove brambene postave izvršilo.

Znano je, da se bode moralo moštvo intenzivneje šolati v očigled krajši vežbalni dobi. Zato bode treba tudi bolj skrbeti za šarže, katerih število se bode moralo zvišati, ker bo tudi več rekrut-ov. Za moštvo izšolati zadostujete dve leti, a za izšolati šarže, da postanejo tudi dobri inštruktorji je dve leti pre-malo in se bode moralo odrediti za podčastnike še tretje službeno leto, kar je neobhodno potrebno. Gotovo se bode število onih podčastnikov temveč krčilo, čimveč število prostovoljno dalje služ-bujočih podčastnikov narase.

Po novi brambni postavi se bode glede uvrstitve v nadomestno rezervo

(Dalje v prilogi.)

popolnoma drugače postopalo kot doslej. Do sedaj so se uvrščali v nadomestno rezervo oni, ki so potegnili pri zrebanju visoko število ali pa oni, ki so bili pri naboru označeni kot „manj sposobni“ (mindertauglich). Po novi brambni postavi pa se bodo vsi tudi „manj sposobni“ uvrstili v „linijo“, samo da se bode oziralo pri službovanju na telesne pogreške „manj sposobnih“.

V nadomestno rezervo pridejo oni, ki vzdržujejo kako družino, ki vodijo kako posestvo ali obrt. Tako se bode v večji meri moglo ozirati na družinske in gospodarske razmere potrjenih kot dosedaj.

Na ta način torej odpade popolnoma kategorija manj sposobnih ter tudi zrebanje pred naborom.

Kdo se bode uvrstil v nadomestno rezervo, bode določevala posebna mešana komisija, ki bode proučevala v vsakem slučaju družinske, gospodarske in druge uvrstitve v nadomestno rezervo utemeljujoče razmere onih, katerim se ima dovoliti ta ugodnost.

Izven goreomenjenih ugodnosti določuje nova brambna postava še ugodnost, da se enoletnim prostovoljcem dovoli nastopiti vojaško službo tudi po dovršenem 24. letu. Ravnotako se bode odložil nastop vojaške službe do 1. oktobra onega leta, ko dovršijo 24. leto onim, ki se pripravljajo za kak poklic in kateri bi imeli s prekinjenjem svojih študij oziroma svojega dela obšutno škodo.

Ker bodo nekateri morali, posebno pa v času, dokler ni večje število rekrutov spopolnjeno, služiti tri leta, ta dolžnost ne bode obvezna za one, ki bodo dovršili z dnem nastopa vojaške službe kako državno ali s pravico javnosti opremljeno nedržavno strokovno šolo za obrtnike, umetnike, tehnike, trgovce, kmetovalce ali gozdarje in rudarje. Oprostitev od tretjega službenega leta nastopi ne le, če je bil dotičnik pri naboru potrjen t. j. v 21. letu, marveč tudi če se kdo prostovoljno javi za izvršitev vojaške dolžnosti. Ker se morejo prostovoljci zglasiti že s 17. letom za vojaščino, končajo torej svojo obveznost z 19. letom in se morejo potem popolnoma posvetiti svojemu poklicu.

Glede enoletnih prostovoljcev določuje nova brambna postava več sprememb.

Že določbo, da se preloži termin za uložitev dokaza o pravici do enoletnega prostovoljstva od 1. marca na 1. oktober, bode marsikateri z veseljem pozdravil.

Pravica do enoletnega prostovoljstva se raztegne tudi čez one, ki sicer ne morejo doprinesiti izkaza o študijah, ki so se pa na znanstvenem, slovstvenem, tehničnem, umetniškem, umetnoobrniskem polju posebno odlikovali.

Popolnoma nova določba je dopustitev k enoletnemu prostovoljstvu onih, ki so dovršili šest razredov kake srednje ali tej enakovredne šole ali pa 2 tečaja učiteljskega, če se podvržejo posebnemu izpitu. Obenem se pa popolnoma eliminirajo pri uživanju enoletne prostovoljne ugodnosti oni, ki položijo zmožnostni (inteligenci) izpit („Schwindelkurs“).

V zakonskem načrtu za novo brambno postavo je izpuščeno določilo, vsled katerega so morali enoletni prostovoljci doslej napraviti usposobljenostni izpit za rezervne častnike. Tudi ne obstoji več določilo, na podlagi katerega so morali služiti eno drugo leto oni enoletni prostovoljci, ki niso napravili goreomenjenega izpita.

Kar se tiče stroškov za enoletne prostovoljce, se principijelno uvede služba enoletnega prostovoljstva na državne stroške. Le na izrecno prošnjo se dovoli izvršitev službe na lastne stroške. Ta določila so veljavna za vsa orožja izven topničarstva, jahajočega topničarstva in trena, kjer morajo vsi enoletni prostovoljci služiti na lastne stroške.

Glede orožnih vaj se bodo uvedla olajšanja. Rezervniki domobranstva, ki sedaj delajo skupno 16 tednov orožnih vaj, bodo po novi brambni postavi delali le 14 tednov. Rezervniki, ki so dosedaj delali orožne vaje po 12 tednov, bodo odslej delali le 11 tednov. Po 9. službenem letu se bodo poklicali le oni na orožne vaje, ki bi bili kako orožno vajo zamudili.

To so v glavnih potezah določila novega brambnega zakona. Ta postava vsebuje res nekatera olajšanja, ali znano je, da se pri vojaščini le težko popolnoma zatrejo stare šege in navade. Zato smo radovedni, kako se bodo izvrševala popolnoma nova določila v očigled dejstvu, da je še mnogo starih vojščakov, ki obžalujejo odpravo nekdanjega „Präsentiert!“

Dopisi.

S Krasa. Socijalisti na delu! Kar po 2 in 2 gredo od vasi do vasi. Glavni njih govori so le proti vojaštvu in proti Cerkvi!

Ne omenjajo nobenega stanu, ne glavarjev, ne cesarskih namestnikov, ne sodnikov, ne učiteljev, ne advokatov, ne dohtarjev, ne drugih. Opraviti imajo sploh proti vojaštvu in duhovstvu. Proti temu se repenčijo in strašno razsajajo! Vojak in far, to je njih parola.

Zakaj?!.. ker ravno vojaštvo in duhovstvo — vojaki in Cerkev, vojaštvo in vera — vzdržujejo svet! Zato vse proti tema dvema.

Zakaj pa ravno proti vojaštvu in Cerkvi!? To lahko vsak razume! Vsak se lahko prepriča, kam to meri, zakaj se gré!

Proč z vojaki in proč z duhovstvom! potem? potem? Veliko ljudi je govornike tako razumelo. „Zdaj vidimo, kaj so socijalisti!“ so ljudje govorili. „Zdaj razumemo, kam merijo!“

Zato pa vedno Fererja omenjajo in v enomer ponavljajo, da mora priti kmalu do francoskih in španskih razmer!

Ljudstvo odpira čimdalje bolj oči, ker spoznava, da brez vojaštva in vere, brez teh glavnih stebrov države, pade in se ruši vse. Če bi ta dva stebra rušili, ali bi ljudje ropali, požigali, morili, cerkve podirali, duhovnike odpodili in plenili po hišah!!

Ljudstvo! ne daj se premotiti! in voli 13. junija blagega gospoda, vrlega katoličana, vestnega sodnika ter svojega domačina: gospoda dr. H. Stepančiča.

Če taki poslanci pridejo v državni zbor, blagor tebi! Liberalci je neznačajen in nima vere. Kedor pa vere nima, tudi prav delal ne bo. To je gotovo!

Sv. Križ Cesta. — (Križani in dr. Gregorin.) Križani ne bomo volili dr. Gregorina, ker je mečkal pri prvih korakih, storjenih za premestitev c. kr. uradov iz Ajdov. v Sv. Križ oziroma na Cesto. Sam Medvešček (ali kriški križ, Piro) je rekel, ker ni bilo dolgo časa od Gregorina nobenega odgovora: „Pa res. Kaj mečka tako dolgo, da še sedaj ne odgovori!“ No, danes nam pa ta Piro vsiljuje in ponuja kakor kramar pokvarjeno robo tega tržaškega advokata. Stvar glede premestitve uradov je zavlekel in ž njo mečkal. S tem seveda se ni Ajdovcem zameril! Potem pa še pravi v svojem popravku, da ni dobil nobenega nadaljnjega odgovora, niti naloga od strani starešinstva! Ni čuda, da smo Križani izgubili vse zaupanje vanj in da nismo niti več mislili takemu počasnemu advokatu še kaj poveriti! Tudi sam tajnik ga ni več potem priporočal za posredovalca. Najbrže je uvidel, da ta ni na naši strani. Zato pa naj gre po plačilo in po glasove v Ajdovščino, a nikdar k nam. Križani in sploh Vipavci, ne dajte niti enega glasu temu počasnemu advokatu, ki bi Vas, ako bi bil izvoljen, tako zastopal, kakor je nas v naši zadevi kot advokat. Vsi kakor en mož volimo g. dr. Stepančiča, ki je že pokazal v dejanju, da mu je

res mar za blagor našega kmečkega ljudstva!

Iz Šmarji pri Ajdovščini. Na dopis v št. 60. „Soče“ od dne 27. maja iz Šmarji na Vipavskem ni vredno odgovarjati in bi ne odgovarjali „Resnicoljubu“, za katerem se skriva falirani študent. Da pa ne bo mislil, da nam je se svojo klobasarijo usta zaprl, mu povemo, da je le v svojih sanjah slišal trobentanje že okoli 3. ure zjutraj, ko so šli Orli v Log. Trobil je kasneje proti 4. uri zjutraj, to pa klobasarja nič ne briga, in če mu ni prav, pa naj se pritoži. Kar klobasari o Kosmaču iz Tolmina, nas nič ne briga, mi ga ne poznamo; če ga ima v želodcu in ima ž njim kak račun, naj ž njim obračuna. Nama ni treba svetovati, naj primeva „štrpaco“ v roke, ker imava od nje in drugege poljskega orodja zadosti žuljave roke; ti klobasar se primi pa za nos. Zopet potrdimo, da se je izzivalno klicalo iz znane gostilne! Afero s Kantetom ima sodnija v rokah in ona bo sodila. Ker klobasar omenja Sokole, ki so prišli v Šmarje, izjavljamo, da mi nismo hoteli niti blizo njih priti, pač pa so prišli oni k nam in nas pumpali, da naj damo kaj ubogaimo. Tudi druge so prosili miloščine za Sokoliče, in kdor jim ni nič dal, so mu očitali, da ni narodnjak. Na Vrtovče jih je prišlo kakih petnajst in tisti, ki je miloščino pobiral, je rekel: „Glihna vsakega en sold sem nabral!“ Janez Čotov jim je prav povedal, da naj gredo kopat, ne pa fehtetati. Uršku pa: „Mi pijemo za svoje — Vi pijte za svoje!“ Vendar jim je pa le nekaj vrgel. Tako je, „Resnicoljub“, lažnjive „Soče“! Če imaš korajžo, pa „šnajt“, le oglasi se, pa se podpiši.

Franc Orel, Ivan Verč,
predsednik. načelnik.

Politični pregled.

Cesar.

Govori se, da opusti cesar vsa vladarska opravila. To da se bo zgodilo v času, ko bode bival v lšlu, kjer bode preživel večji del poletja.

Cesarjevo zdravje je dobro. Iz Gödöllö odpotuje cesar dne 1. junija v Schönbrunn, kjer ostane več dni, nakar se preseli v Lainz.

Banffy umri.

Bivši ogrski ministerski predsednik Banffy je v sredo umrl v Budimpešti.

Črnogora proti turškim nasilstvom.

Črnogorska vlada je poslala vsem evropskim vladam spomenico, v kateri opozarja na vstaje v Turčiji in na nasilstva turških čet. Vsi Črnogorci, ki so sposobni nositi orožje, so preskrbljeni z orožjem.

Drobne politične vesti.

Iz Carigrada se poroča, da mobilizuje Turčija rezervnike, da bi jih poslala v Macedonijo in na bolgarsko mejo. — Črnogora je predlagala Turčiji, naj se na turško črnogorski meji določi nevtralnno ozemlje. Turčija je ta predlog odklonila, ker bi se morale ustanoviti nove obmejne stražne postaje. — Sultan Mulej Hafid je zahteval francoski protektorat nad Marokom.

Domače in razne vesti.

Pozor volilci! Volitve za državni zbor vršile se bodo z uradnimi glasovnicami. Glasovnica je le tedaj veljavna, ako je na njej pečat okrajnega glavarstva, kateremu pripada dotična občina. Vsak volilec dobi od svoje občine dostavljeno glasovnico (volilni listek) in izkaznico (legitimacijo). Na glasovnico se napiše ime kandidata tako, da je vsak dvom o osebi nemogoč. Glasovnica se odda pri volitvi skup zganjena, legitimacija pa se obdrži za

morebitno ožjo volitev. — Tisti, ki ne bi imel legitimacije pri ožji volitvi, ne sme voliti. Komur bi se glasovnica ali legitimacija izgubila pred volitvami, dobi od okr. glavarstva potom občinskega urada drugo. Glasovnice je na dan volitve dobiti tudi pri volilnem komisarju, dočim more legitimacijo izdati samo okraj. glavarstvo. Opozarjamo tudi na morebitne pomote v legitimaciji. Kdor ne bi dobil na popolnoma pravo ime se glasečo legitimacijo, naj gre takoj k občinskemu uradu in zahteva, da mu okrajno glavarstvo izda pravilno legitimacijo.

Naši kandidati so:

Za tolminski, cerkljanski, kobarški, bovški in kanalski sodni okraj:

dr. Anton Gregorčič,
deželni podglavar;

za goriško okolico:

Josip Fon,
sodni svetnik;

za sežanski, komenski in ajdovski sodni okraj:

dr. Hinko Stepančič,
sodni svetnik.

Našim volilcem priporočamo, da zapišejo in sicer vsak za svoj volilni okraj svojega kandidata natančno tako, kakor smo jih mi tu označili.

Smrtna kosa. — V Rihenbergu je umrla v pondeljek zjutraj gospa Frančiška Pavlica roj. Ličen v 75. letu svoje starosti, soproga g. župana Josipa Pavlica in mati veleč. g. dr. Andreja Pavlica, semeniškega profesorja v Gorici. Botehala je uže dolga časa, dokler je ni angelj smrti poljubil v pondeljek predpoludne potem, ko je bila z Bogom spravljena. Pokojnica je bila uzorna in dobra krščanska mati. Pogreb bo jutri, v sredo ob 3. uri pop. — Gospodu županu, veleč. gospodu profesorju in vsem gg. sinovom in hčeram naše iskreno sožalje! Pokojnici: Večni mir!

In finančne službe. — Finančni deželni blagajnični oficijal Milan Pateroster je imenovan deželnim blagajnikom IX. čin. razreda.

Blagajničnim oficijalom v X. činovnem razredu je imenovan blagajnični asistent Renat Fonzari. Zemljemerska eleva Karol Gasser in Ivan Pauletig sta imenovana evidenčnim zemljemercom drugega razreda v XI. činovnem razredu.

Odlikovanja. — „Wiener Zeitung“ je objavila dekret, s katerim je dalmatinskemu namestniku Nardelliju in deželnemu predsedniku bukovinskemu dr. Regner pl. Bleylebenu podeljeno baronstvo.

Dr. A. Gregorčič, kandidat za kanalski sodni okraj in za tolminski politični, je najbolj trda kost, katero ne morejo in ne morejo zgristi vsi njegovi odkriti in prikriti nasprotniki. Razburkani liberalni politični valovi butajo vanj uže desetletja, a mož dela za ljudstvo z lahkoto, odbija od sebe vse te napade ne z besedo, ne z orožjem, ampak golo delo za ljudstvo, za slovenski narod, le-to odbija vsak napad, vsako sramotjenje njegove osebe. Tudi sedaj ob volitvah skušajo politične ničle streljati nanj z bombami, ki naj bi ga zadele in razdrobile, a uspeha ni, pa ni! Ni ga z lepa politika, ki ga brani delo za narod samo, kakor se to godi našemu Gregorčiču. Njegove zasluge za narodno probujo glasno kličejo in sliši se glas: Glejte, to je mož! Preko njega ne more nobena liberalna sila! Nebu se imamo zahvaliti, da nam ga je ohranilo toliko let pri nevhvaležnem političnem delu. Preživel je uže razne neprijetne vihre in mož čistih rok, čiste vesti, značaj kame-nit naj bi se sedaj upognil, ko je osivel

Karol, Gorica; Forcessin Avgust, Tržič; Zuccato pl. Anton, Sv. Mihael (Ozeljan); Bratina Jernej, Otlica; Fabris Edvard pok. Josipa, Kormin; Lazzari Gvido, Ajello; Kristančič Ivan, Višnjevik; Snider Josip pok. Jos. Lonzano (Dolenje); Toroš Leopold, Medana; Hrast Anton, Livek; Grinover Gvido, Gorica; Prims Friderik, Gorica; Pincherle Josip, Gorica; Colautti Jakob Viktor, Tržič; Venuti Peter, Gorica; Marzini Franc, Gorica; Perin Henrik, Medana; Bramo Ivan, Gorica; Marocco Ivan, pok. Rom., Gradež; Senigaglia Arrigo, Gorica; Podbersig Franc, Gorica; Klanjšček Josip Štefanov, Pevma. — Nadomestni porotniki: Drašček Karol, Gorica; Zamparo Anton, Gorica; Dekleva Josip, Gorica; Fiegl Andrej, Gorica; Krainer Aton, Gorica; Lepre Kristjan, Gorica; Velicogna Peter, Gorica; Komel Valentin, Ajševica; Gyra Ivan, Gorica.

Nova kapucinska cerkev v Gorici bo blagoslovljena na binško nedeljo 4. junija ob 8. uri. Nato sledi prva sv. maša. Ob 10. uri istega dne pa bo slovesna sv. maša. Od imenovanega dne naprej se bo vršila služba božja kakor po navadi v stari cerkvi. Zjutraj čez teden prva sv. maša ob 5 in pol, druga ob 6 in pol. Ob nedeljah zjutraj kakor mej tednom in ob 10. uri, kakor je bilo v preteklosti. Popoldan ob nedeljah in praznikih sv. blagoslov ob 4 in pol. Slovesno posvečenje pa se bo vršilo 18. junija ob 8. uri.

Nemci v Gorici postavijo za državnozborske volte tudi svojega kandidata.

Vina je v nekaterih dornberških kletih še. Vino je izvrstno. Oglasiti se je pri županstvu.

Nov orn klobuk je padel z voza nekemu v nedeljo ponoči med Prvačino in Volčjodrago. Kdor ga je našel, naj se oglasi v „Narodni Tiskarni“. Dobi nagrado.

Sestanek absolventov grške šole. — Na željo, izraženo od raznih strani, se priredi na Grmu tekam letošnjega leta sestanek nekdanjih učencev tega zavoda. Vse potrebne priprave za ta sestanek bo vodil poseben odbor sestojč iz nekdanjih učencev. Da se dobe potrebni naslovi in da se določi najprikladnejši čas za ta sestanek, se vabijo že sedaj nekdanji absolventi, da prijavijo svoje naslove in svoje želje glede sestanka naravnost na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu.

Drugi hrvatski tabor v Istri. V proslavo 40-letnice prvega hrvatskega tabora v Istri se je vršil minuli praznik, dne 25. t. m. v Kastvu velik narodni tabor, katerega se je udeležilo do 10.000 ljudi iz cele Kastavščine, Reke, Opatije itd.

Vsprejetih je bilo več resolucij, med temi ona, da se stori vse možno, da se ujedinijo v eno politično upravno celoto vse slovenske in hrvaške dežele habsburške monarhije.

Slavnost v Postojnski jami. — Dne 5. junija 1911 (binško ponedeljek) bodo vozili po spodaj navedenem voznem redu posebni vlaki iz Ljubljane (južnega kolodvora), Trsta (južnega kolodvora), Kormina in Reke v Postojno in nazaj. Za te posebne vlake se bodo izdajali vozni listki po posebno znižanih cenah do Postojne in nazaj, v katerih je že vračunjena vstopnina v jamo, in sicer: Do Postojne in nazaj z vstopnino v jamo vred iz Ljubljane, juž. kol. I. razred 10 K 80 vin., II. razred 8 K 60 vin., III. razred 6 K 30 vin.; iz Trsta, juž. kol. I. razred 13 K 30 vin., II. razred 10 K 50 vin., III. razred 7 K 50 vin.; iz Reke I. raz-

red 12 K 20 vin., II. razred 9 K 70 vin., III. razred 7 K; iz Kormina I. razred 17 K 10 vin., II. razred 13 K 30 vin., III. razred 9 K 40 vin. Ti povratni listki veljajo za tje in nazaj, in sicer le pri posebnih vlakih v Postojno dne 5. junija 1911 ter niso veljavni tudi proti doplačilu za uporabo drugih vlakov. Spored slavnosti v jami bo obsegal slavnostno razsvetljavo vseh prostorov v jami, kakor tudi izvajanja godbe in ljudsko veselico na „plesišču“.

Poseben vlak odhaja iz Gorice ob 8. uri 26 minut dopoldne ter se vrne ob 11. uri 31 minut zvečer.

Razglas o prihodnjem tečaju podkvske šole v Ljubljani. — Novi šolski tečaj na podkvski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. julija 1911. Poleg podkvsstva se učenci podkvske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa. Ubožni prosilci morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi, pri kateri se izvedo vsi pogoji. Prošnje do 15. junija t. l. ravnateljstvu kmet. družbe v Ljubljani.

Lloydova palača v Trstu prodana magistratu. — Lloydova palača v Trstu je prodana magistratu. Ravnateljstvo Lloyda se preseli iz Trsta na Dunaj.

Novi škof v Spljetu. — Ravnatelj bogoslovnega zavoda dr. Anton Gjivoje v Zadru je imenovan za škofa v Spljetu.

Blankini suspendiran. — Pretekli teden je zaderski nadškof dr. Pulišič suspendiral za 8 dni od darovanja svete maše urednika „Narodnega lista“ Biankinija radi pohujšanja, ki ga je dal svetnim ljudem s tem, da je podpisal skupni narodnjaški naprednjaški protikatoliški volilni oklic.

Paroplovna družba Ungaro-Croata je obvestila vse pomorske kapitane, da odpušča iz službe vse mašiniste. Njihove plače in delavne knjižice so bile izročene pomorski oblasti. Z ozirom na to, da so mašinisti ostavili ladje, so bili odpuščeni iz službe tudi kurjači in drugi uslužbenci. V soboto je dospelo v Reko moštvo vojne mornarice, ki je bilo takoj porazdeljeno na ladije. Ladije so že zapustile pristanišče.

Znamenita prazgodovinska razkritja na Krasu — V podzemskih jamah pri Danah blizu Škocijana, ki so v predzgodovinski dobi služile človeku kakor zavetje pred sovražnikom in divjo zverino, je dal sedaj dunajski naravoslovno-zgodovinski dvorni muzej na Dunaju sistematično kopati. Vodstvo izkopavanja je poverjeno P. Saviniju iz Trsta. — V eni sami jami so našli nekoliko tisoč predmetov in množino materijala za litarje, ki prihaja očitno iz „velike delavnice“ in od topenja bron. Našli so mnogo starinskega orožja, med tem osti pušic in sulic. Nikjer v vztočnih Alpah niso še našli tolike množine raznovrstnega orodja in orožja. — Tudi okrasnin ne manjka. Do dandanes je bila ta jama nepristopna.

Novo hrvaške šole v Pulju. — V Pulju se otvori tretja hrvaška ljudska šola in nov hrvaški otroški vrtec.

Prva doktorica v Trstu. Namestništvo v Trstu je pripoznalo zdravnici dr. Chaja Lea Kuko v ec rojeni Doktor pravico javnega izvrševanja zdravniške prakse.

Na Dunaju je bilo vloženih 43.705 reklamacij proti volilnim imenikom, to je 11½ od sto vseh volilcev, katerih število znaša 380.122.

Zaslужen mož za vinogradarstvo. Dne 12. t. m. umrl je v Badnu pri Du-

naju vladni svetnik g. Herman Goethe v 74-letu svoje starosti. Ta mož je bil tisti, kateremu gre pred vsem hvala, da se je po nastopu trtne uši v Avstriji uvedlo sajenje ameriških trt ter cepljenje istih s cepiči naših domačih trt. On je bil tudi izumitelj zelenega cepljenja, kateremu se imamo posebno zahvaliti, da se pri nas zopet vino prideluje. Čast torej spominu velezaslužnega moža.

Italijanske demonstracije na Dunaju. — Dne 26. t. m. ob 11. uri dopoldne se je zbralo kakih 200 italijanskih vseučiliških dijakov, ki so pod vodstvom dunajskega urednika rimske „Tribune“ dr. Tusana se podali pred naučno ministerstvo, kjer so začeli klicati „Abbasso“ in razgrajati. Vmes je posegla policija, ki je demonstrante razkropila in več dijakov tudi aretirala.

Dr. Hinković obsojen. Zagovornik zatožencev v „veleizdajniškem“ procesu v Zagrebu, dr. Hinković, je bil večeraj zaradi zločina obrekovanja in zločina motenja javnega miru obsojen na 6 mesecev težke ječe. Branitelji so prijavili pritožbo ničnosti in vsklit.

Droblinice.

Nov oblegovalni top. — Iz Dunaja poročajo, da je Karel Škoda izumil nov oblegovalni top, ki je za 65 cm širji v premeru od prejšnjih oblegovalnih topov. Vojno tehnični strokovnjaki so se izrekli pohvalno o modelu novega oblegovalnega topa.

Otrok padel s četrtega nadstropja in ostal živ. — Iz Solnograda poročajo: Enrik Schmuck, mali otrok, je padel s četrtega nadstropja. Padajoči je priletel na hrbet neke Marije Schögel, ki jo je precej težko poškodoval. Otrok je ostal pa popolnoma nepoškodovan izvzemši par malih prask.

Vročina v Parizu. — V Parizu je tolika vročina, da je že umrlo več oseb na solnčarici.

Velika zapuščina v dobrodelne namene. — Nedavno v Londonu umrl trgovec z umetninami Wertheimer je zapustil deset milijonov kron v dobrodelne namene.

Mati prerezala otrokom vratove z britvijo. — Iz Aša poročajo, da je žena železniškega čuvaja Adolfa Wagnerja v bližnjem Brambachu prerezala v blaznosti svojim trem starejšim otrokom z britvijo vratove, nato pa z mlajšima dvema skočila v vodo. Mati in

oba otroka so utonili. Od treh ranjenih pa dva bržkoné ne bosta okrevala.

Gospodarske vesti.

Tobak kot sredstvo proti mrčesu. Tobačni izvleček, katerega se dela po tobačnih tovarnah v večjih množinah, je jako dobro sredstvo proti mrčesu. 2 kg kakega izvlečka se vzame na 100 l. vode.

Izvleček se v vodi takoj porazdeli in mešanica se poškropi po rastlinah zjutraj, precej ko se je posušila rosa in predno še solnce pripeka.

Če nastopi precej po škropitvi mokro vreme, tedaj je treba ob primernem času škropljenje ponoviti. Tobačni izvleček deluje pogubno zlasti na listne uši, gosenice, pozemske bolhe in poljske slinarje.

Tudi krvavo uš uniči tobačni izvleček, le da je treba škropljenje ponavljati.

Sploh se je tobačni izvleček izkazal kot dobro sredstvo proti vsem živalskim škodljivcem na rastlinah.

Tudi tobačni dim je hud strup za živali.

Tobačnega dima se zelo radi navzamejo vsi predmeti, ki pridejo z njim v dotiko. Živalim je ta duh silno zoprno.

Na tanke ploščice razrezanega govejega mesa, ki se je nahajalo v tobačnem dimu, pes ne pokusi. Če pa je zavito v kruh in psa to premoči, da ga použije, pogine v eni uri. Prav tako poginejo podgane, ki so žrle tobakovega dima navzeto telečje meso, katero se je peklo v peči toliko časa, da je izgubilo svoj sok. Tako meso je zelo dobro in priprosto sredstvo zoper podgane.

Dim mora biti tam, kamor izpostavimo predmet, zelo gost, predmet sam pa mora biti vlažen.

Proti listnim ušem se je obnesla 2% raztopina tobakovega ekstrakta. Brizgalnica pa mora imeti zelo fin končnik, da se tekočina razprši v meglo. Uporabljali so brizgalnico Austria.

Iz tobačnega izvlečka se napravljajo tudi razna mazila s tem, da se mu prideva raznih snovi kot mazavega mila, krompirjevega špirta, vinskega cveta in vode in ki so potem za enake namene kot tobačni izvleček na prodaj v trdi obliki.

Loterijske številke

27. maja.

Dunaj 34 58 49 31 16
Gradec 63 85 32 31 5

Potrjim srcem naznanjamo pretužno vest, da je umrla po dolgi bolezní včeraj ob 10 in pol predp. gospa

Franciška Pavlica roj. Ličen

v 75. letu svoje starosti, večkrat previdena se sv. sakramenti za umirajočo. Pogreb bo v sredo, dne 31. maja ob 3 pop. Predrago ranjko priporočamo vsem znancem in prijateljem v molitev.

Rihenberg, dne 29. maja 1911.

Josip Pavlica, župan,
soprog.

Franc, Dr. Andrej, Ulrik,	} sinovi	Franciška, Kristina, Paulina,	} hčere.
Amalija roj. Pipan, nevesta.			

ZA BIRMANCE.

Manfakturna trgovina TEOD. HRIBAR v Gorici, Vja Giosuè Carducci št. 6. (prej Gosposka ulica) ima v zalogi krasno blago za deklice in dečke.

pri delu v blagor ljudstva, kojega glava je venčana z nevenljivimi zaslugami za dobrobit našega ljudstva? Nikakor! Glas izmed ljudstva doni: Naš Gregorčič k zornemu delu in delu za narod! Uže in njegovo pretrse njegove politične nasprotnike in sapa jim zastane, da mu ne morejo do živega, ker je mož zabarikadiran od vseh strani z dobrimi deli in s hvaležnostjo onega ljudstva, kateremu služil uže nad četrt stoletja z dušo in s telesom! Da, tako je! In da je še hvaležno ljudstvo, da šteje naš Gregorčič za mnogo in vedno več častilcev in hvaležnih src, to bo povedal 13. junij! Njegovo ime, njegova požrtvovalnost, delo in ljubezen do vernega slovenskega naroda se visoko vzdiguje nad umazanim blatom, katerega mečejo proti njemu nehvaležni sinovi slovenskega naroda! A osramoščeni se bodo dne 13. junija skrivali!

Veni, vidi, vici. — Prišel sem, malo pogledal in zmagal sem! Tako si je predstavljaj dr. Gregorin svojo kandidaturo na Krasu. Prišel pa je že do prepričanja, da se je šaldo zmotil, ker velik, velik del kraških in vipavskih volilcev ne vidi v njem tistega moža, ki bi lahko uspešno in dobro zastopal njih koristi. Prešli namreč so namreč časi, ko je bil najboljši mož in največji Slovenec tisti, ki je najbolj na glas kričal „živio“ Slovenci in ki je z odkrito glavo pel Hej Slovenci. Mi rabimo priden delavec, ki se bodo zanimali za naše težnje, za naše potrebe, če tudi se zdijo morda tržaškimi salonskim narodnjakom malečkostne in smešne. Dr. Gregorin hoče združiti in rešiti v državnem zboru vesoljno slovanstvo, a odkrito mu povemo, da je nam, akoravno je naš slovenski in slovanski prapor neomadeževan, ljubši oni poslanec, ki nam preskrbi nekaj napajalnice, kako podporo, kakó čisto, kakor oni, ki meče najlepše fraze okoli sebe. Frazerjev ne maramo, od meglenih fraz, ki jih meče dr. Gregorin in njegova „Edinost“ v svet, ne moremo živeti, mi hočemo kruha. Naš zastopnik naj bo mož, ki je priden delavec, ki se lahko ves posveti svojim volilcem, ki ni vezan na vsakdanji zaslužek. Za koga hoče delati dr. Gregorin, ali za volilce ali za svojo ovetniško pisarno. Naravno je, da mora delati za pisarno, če hoče živeti, kajti njegove gospodarske zmožnosti in njegovo lukusivljeno življenje so vzrok, da je zelo, zelo odvisen od svoje pisarne. Altrocchè neodvisen! Neodvisen, vsestransko neodvisen pa je dr. Stepančič in tega bodo volili zavedni Kraševci, katerim je na srečo narodni in gospodarski napredek, volili bodo moža dela in ne moža praznih fraz, praznih besedi. In da se Gregorinu že treseje njegove elegantne hlače, so najboljši dokaz izbruhi „Edinosti“ proti dr. Stepančiču. Toda pomagali ne bodo nič, veni, vidi, vici, ostane Gregorinu v griu. Liberalnih poslancev so imeli Kraševci že dovolj, siti so liberalnega egoizma, pomoči pričakujejo od stranke, ki sloni na krščanskih temeljih.

Tudi advokat dr. Dinko Puc se je razkoračil na shodu Gabrščekovih zapupnikov. Rekel je med drugim: Tista vlada, ki se ni hotela umakniti slovanški večini, vlada, ki je izgubila zaupanje, ona je razpisala nove volitve. Če se postavimo proti onim, ki so jo podpirali, če skušamo zabraniti, da bi prišli zopet do veljave, delamo prav.

Torej dični Dinko niti ne ve, da sta ravno naša poslanca Gregorčič in Fon kot člana „Slovenskega kluba“ stala v najstrožji opoziciji proti Bienertovi vladi in proti njenemu sistemu! Sicer pa morda merijo Pucove besede na bivšega poslanca Štreklja in druge liberalne slovenske poslance, ki so igrali pod vodstvom dvornega svetnika Ploja žalostno ulogo polvladnih kimavcev in cincarjev. Teh razmer seveda Puc ne pozna, ker se ne ukvarja s takimi rečmi. Največ časa mu vzema spisovanje odvetniških strokovnikov in molža krav, ki mu jih nesrečni pravdarji držijo za roge in rep.

V svojem nadaljnjem govoru je Puc priporočal liberalne kandidate Vrtočca, Kocjančiča in Gregorina. Da zvedo naši volilci, kdo je Puc, ki jim priporoča te kandidate, ponavljamo ono historijo o društvenem pečatu. Reč je bila taka-le:

Na občnem zboru društva „Adrija“ je neki član predlagal, naj izstopi „Adrija“ in „Zveze narodnih društev“. Povod temu je dal neki poziv „Zveze n. dr.“, katerega je podpisal njen predsednik dr. Puc. V tem pozivu se trdi, „da sta največja sovražnika narodne ideje klerikalizem in socialna demokracija“, in se pozivljajo liberalci na Goriškem, naj osnujejo nekako enketo, ki naj se posvetuje, kako postopati proti skupnima sovražnikoma. S tem — je menil predlagatelj — se proglašja „Zveza“ za politično društvo liberalne struje. Ker je pa že velik del dijaštva v „Adriji“ socialnodemokratskega mišljenja, in ker ne more biti „Adrija“ po svojih pravih član političnega društva, je umestno, da izstopi iz liberalne „Zveze“. V teku debate je pa izjavil navzoči dr. Puc, da je **rabil društveni pečat na svojo pest**, da ni „Zveza“ v nikakoli zvezi z njegovim pismom in da je bilo to njegovo osebno delo. Navzoči liberalci so hiteli zagotavljati, da „Zveza“ ni ne politična, ne liberalna.

Brez komentarja!

Letos je dr. Puc zopet predsednik, Fran Kocjančič pa podpredsednik „Zveze narodnih društev“. To predsedništvo je naznanilo v „Soči“ 18. t. m., da se je odložil občni zbor „Zveze narodnih društev“ radi sedanje volilne borbe na nedoločen čas. In res vozi zdaj predsednik podpredsednika kandidata Ivana Kocjančiča po raznih volilnih shodih in izziiva domačine. Ta liberalni petelinček je prišel pred par leti na Goriško, se je malce ogrel v naši solnični Gorici — in zdaj že napada na nečuden način naše domačine. Na šempaškem volilnem shodu je n. pr. sumnil deželnosodnega svetnika Fona, da skrbi le za svoj žep, in in je natančno štel kronice, ki jih je dobil Fon kot uradnik in kot državni poslanec. To je nizko! In

Tudi drugi narodi, n. pr. Nemci, Čehi, Poljaki, so imeli med svojimi državnoborskimi poslanci tudi take, ki so bili profesorji, uradniki; a nihče jim ni očital „dvojne plače“. Sicer pa je velika razlika med Fonovimi in med Pucovimi kronicami. Fonovo plačo in njegove državnoborske dijete plačuje cela država, advokat dr. Puc pa molze skoro izključno le uboge slovenske goriške cike!

Toliko za danes.

Če ne bo g. Dinko krotil svoje nemirne žilice — pride še!

Dr. Rybač je jako idealen in občutljiv gospod. Te dni je poslal „Slovincu“ pismo, v katerem toži, da mu dela ta list krivico, ker so v članku „Ne liberalci, pa tudi klerikalec ne?“ izraženi pomisleki o tem njegovem izreku. V svojem pismu ponavlja gospod doktor znano politično pesmico o „nadstrankarstvu“ ali „le-narodnjaštvu“, katera nam doni iz Trsta v vseh možnih glasovnih načinih. Pravi, da zahteva naš položaj, da združujemo v boju za narodni obstanek vse narodne moči brez ozira na versko in politično prepričanje, da bi cepljenje narodnih sil na tržaškem ozemlju pomenjalo ne samo oslajenje narodne pozicije, temveč naravnost pospeševanje raznarodujočih naporov narodnih nasprotnikov itd. itd. ... Dobro, gospod doktor! To je Vaš ideal, verujemo Vam; a tudi še vedno naš, naše nekdanje edine narodne stranke na Goriškem. Žal, da nam je nemila usoda nakopičila na poti k temu idealu hribove zaprek, katere skušamo po svojih močeh odstraniti, ker vemo, da nam bodo mogoče le po odstranitvi teh zaprek delovati nemoteno za naš narodni ideal. Trdno smo uverjeni, da bi gosp. doktor tudi v Trstu tako deloval kot mi na Goriškem, ako bi bila nastopila tudi tam dva taka rogovileža kot dr. Tuma in Gabršček. Ni samo gosp. doktor, ki priporoča edinost, ampak tudi drugi tržaški prvaki, njegovi tova-

riši. Vendar se nam zdi, da govori on zoper strankarstvo iz prepričanja, dočim govore njegovi tovariši po večini iz strahu, da bi utegnili priti do resne organizacije S. L. S. tudi na Tržaškem. Temu najboljši dokaz je dejstvo, da pozablajo zunaj tržaškega ozemlja na svoje „nadstrankarsko“ stališče, simpatizujejo vedno in povsod le z liberalno stranko ter nastopajo po drugih deželah izključno le z liberalci. Vidni znak teh simpatij je „Edinost“. Ti tržaški propovedniki narodne edinosti so pač podobni posestniku, ki je molil: Gospod Bog, varuj mojo hišo ognja, sedovo pa le zažgi!

Pa kaj bomo uverjali gosp. dr. Rybača, kar sam vidi in ve. „Slovenec“ je dodal njegovemu pismu kratek odgovor. Odgovoril je: „To je lepo povedano. A po skušnjah, katere je imela naša stranka s tržaškimi narodnimi Slovenci, moramo žal reči, da so simpatije tržaških politikov vedno na strani liberalcev in da so se zadnji čas tudi formalno postavili na stran liberalcev, ker kandidirajo svojega pristaša dr. Gregorina proti kandidatu S. L. S.“

S tem je „Slovenec“ pretrgal dr. Rybaču možnost nadaljnega zagovarjanja in — dr. Rybač je umolknil. Seveda, solnce ni mogoče z neba tajiti in poštenjak Rybač občuti, da ima „Slovenec“ prav. Mi ga odkritosrčno obžalujemo, da njegove ideale najbolj diskretira njegov tovariš dr. Gregorin. Zato pa nam ni ostudnejše govorice, kot je proslavljanje nadstrankarstva iz ust enega Gregorina, kar je gola farbarija!

Idealov Rybačevih pač nikdo tako krvavo ne smeši kot njegov tovariš Gregorin. Naj nam blagovoli g. dr. Rybač povedati le en sam razlog, ki bi opravičeval Gregorinovo usiljevanje in zdražbarjenje na Goriškem! Menili smo, da se uprejo možje kot je Rybač Gregorinovemu očitnemu oškodovanju narodne sloge na Goriškem in podpiranju „Sočine“, t. j. najbolj bankrotne stranke na Slovenskem. Ali dr. Rybač mora molčati, usta mu zapira — Gregorin.

Kaj je storil do zdaj dr. Gregorin? Na shodih govori dr. Gregorin vedno o svojem dosedanjem delovanju, ne pove pa, kaj je storil, kaj je napravil. Radi bi poznali konkretne slučaje, kjer se je posebno pokazala njegova delavnost in zmožnost. Dejanja hočemo videti, nič fraz. S frazami lahko imponira kdo v kavarni „Balkan“ v Trstu, kjer modrujejo in politikujejo „velerodoljubi“, nam ne bo. —

„Edinosti“ smo enkrat že rekli, da smo radovedni na „historijat“ dr. Gregorinove kandidature, — naj nam oprosti „Edinost“, da rabimo njej ljub in drag izraz historijat — toda zastonjčakamo na ta historijat. Potem pa nam „Edinost“ ne sme zameriti, če prinesemo mi ta historijat.

Männerstolz vor Königsthronen Mož pokaže pogum pred samim kraljem pravi nemški pesnik, in tako mora biti. Za resnico in pravico je treba povsod moško nastopiti. Kako so nastopili poslanci S. L. S. proti italijanski univerzi in kako nemožato se je vedel klub, v katerem je sedel „neodvisni“ Štrekelj in drugi, je še vsem znano. Ko bi ne bilo možatega, ob enem pa tudi previdnega nastopa naših poslancev, bi lahi že imeli svojo univerzo. Tako je pa še vedno nimajo, dasiravno so bili že večkrat prav blizu. Nastop naših poslancev je bil radi zunanje politike visokim krogom neljub, toda koristi slovanstva je bila za nje odločilna.

„Poglavje o značajih“ je objavila sobotna „Soča“ ter imenovala naše kandidate „kameleone“, ki se spreminjajo, da jim le več cvenka pade v žep. To je „Soča“ storila po znanem reku: Rečem ti, da mi tih ne porečeš! O kameleonstvu goriških liberalcev bi lahko spisali debelo knjigo, a omejujemo se le na liberalnega generala Andreja Gabrščka.

Bili so časi, ko se je hodil Gabršček poklanjat pokojnemu knezo-nad-

škofu dr. Zornu ter ga prosil, naj ga opozori, ko bi našel v „Soči“ kaj takega, kar bi se ne strinjalo z nauki sv. Cerkve. Gabršček je tudi poslal o priliki nekega jubileja papeža Leva 13. po en iztis okrašene „Soče“ in „Primorca“ v znak svoje znanosti in svojega velikega spoštovanja.

Prešlo je nekaj let — in Gabrščkova „Soča“ je začela blatiti papeže, škofe, duhovnike, obžalovala je, da niso Slovenci postali luterani, smešila je stari testament in — verske resnice.

Minilo je zopet nekoliko let — in agrarno-liberalni „Slovenski klub“, kateremu sta predsedovala izmenoma Andrej Gabršček in dr. Franko, je sklenil zvezo s klubom furlanskih krščansko-socialnih poslancev ali takozvanim Faiduttijevem klubom. Pri tej zvezi je šlo v prvi vrsti zato, da bi dobil Faiduttijev klub enega izmed dveh italijanskih deželnih odbornikov, Slovenski klub pa oba slovenska deželna odbornika. Na slovenski strani sta bila določena za deželno odborništvo dr. Franko in A. Gabršček. Pri sklepanju te zveze so se morali vsi poslanci „Slovenskega kluba“ zvezati, da ne bodo ves čas svojega deželnega poslanstva ne stavljali ne podpirali nobenega predloga, ki bi nasprotoval verskim principom katoličanov.

Torej je bil A. Gabršček pripravljen, obesiti na klin svoj liberalizem in svojo svobodomiselnost, da bi dosegel — plačano deželno odborništvo!

Kdo je kameleon, ki se spreminja, da mu le več cvenka pade v žep?

Odgovor je lahek.

Za deželnega živnozdravnika v Vipavi je imenovan Andrej Poberaj iz Solkana.

Mortiko otroka, katerega so našli pred par meseci v kapelici neomadeževane Matere Božje (Immacolata) v Gorici, so izsledili v osebi neke Pavle Hmeljak.

Izvozni trg. Včeraj so pripeljali na izvozni trg 900 kvintalov črešenj. Srednja cena jim je bila 50 K kvintal. Jagode so bile včeraj po 120 K, fižol v stročju po 120, grah po 38, špargeljni po 96, krompir po 28 K kvintal.

Za „Narodni muzej“ so darovali: Tvrška Kumar & Saunig, Gorica, 1 staro puško z bajonetom (iz franc. vojsk). — G. VI. Koršič, Gorica, 3 novce. — Trošt, IV. razl. 2 novca. — Prof. Šubic, 1 novca. — G. Žimic Raf., Deskle, 1 svetinjo. — G. Marinčič, Vitovlje, 1 rimski novca. — G. Budin Jos., sod. ur., Gorica, 1 iztis lista „Il Pettine“ l. 1872. — Gospa Kregau, Gorica, 3 novce in 1 svetinjo. — G. ravnat v pok. Dominico, 46 novcev, 1 pištolo in 1 petrefakt polž. — G. Češut, Gorica, 1 rimski novca. — G. Ben. Poniž, Gorica, 2 knjigi l.) Peter Podrecca, Spisal Trinko Iv. (1890), 2.) Vodnik, Pismenost (Ponatis iz l. 1847). — G. Pečenko Josip, Gorica, novca. — G. Ivančič Ciril, dav. asist., Gorica, 1 staro svilnato distnico (vezenina) in 1 dekret s podpisom cesarice Mar. Terezije l. 1757. — Odbor prosti gg. člani in zastopniki na deželi naj gledajo posebno na narodne stvari, ki so domačega izdelka. Razne obleke, pokrivala, vezenja, posode, orodja itd. se nam bodo sicer poizgubila, tedaj zganimo se, dokler je še čas. Vse nam je dobrodošlo, da je le v kaki zvezi z našim narodom, seveda v prvi vrsti domači leseni, železni in oblačilni izdelki. Torej pridno na delo! O d b o r.

Imenik porotnikov c. kr. okrožne kot porotne sodnije goriške, izžrebanih za l. zasedanje 1911. Glavni porotniki: Leban Peter Pavel, Stopic (Sv. Lucija); Michlstädter Hieronim, Gorica; Faganelli Miha, Miren, Spieler Alojzij, Gorica; Andlovitz Edward, Gorica; Savorgnan pl. Arrigo od Jos., Kormin; Obizzi m. Jušt, Gorica; Trampus Josip, Gorica; Kruliec Miha, Tržič; Lojk Josip, Črniče; Makuz Franc, Gorica; Delpiero Ludvik, Gorica; Comar Edward, pok. Dom., Fiumicello; Poñtoni Anton, Gorica; Cumar

Naznanilo preselitve.

Znana stara domača trvdka z železnino

Konjedic & Zajec

naznanja ujudno, da preseli svojo trgovino v prostore hiše

'Goriške ljudske posojilnice'

Gosposka ul. št. 7 (prej krojaška zadruga).

Na novo praktično urejena trgovina omogoči nas naše cenj. odjemalce vsestransko hitro, točno, ceno in pošteno postreči.

Zahvaljevaje se dosedanjej cenjenej naklonjenosti, proseč i nadaljne vljudnosti, priporočamo se za obilne naročbe v naših novih prostorih

z odličnim spoštovanjem

Konjedic & Zajec.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z smejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenajeli ali si pa z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročih ali premrzlih jedi nakopali neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, napihnjenost itd.

je dr. Elgelnov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom in zabranjune tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, afisko itd.

Vsled njegovih sestavin, ki so samoško vino z motovilčnimi kapljicami, malinovec in črešnjevce, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in za jedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engelnov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se ga zavzije zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čašico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Goriško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Dolgempolju, Ronkah, Tržiču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Palmi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobiva v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogerske.

|| Svarl se pred ponarejanjem! ||

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Blagajničarka se sprejme takoj v starosti od 14 do 18 let. Zmožna mora biti slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v besedi in pisavi. — Plača po dogovoru. Kumar & Saunig, Gorica, Via Trieste 6.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
MIHALJ TURK

na Kornu št. 6.
priporoča slavnemu občinstvu svojo

BRIVNICO.

Zagotavljam točno postrežbo.
Sprejemam naročila za maskiranje po primerni ceni.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“

Stojte!

Kdo ne pozna trvdke

Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Plazza Duomo) v GORICI št. 97

Vsakdo pozna to trvdko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljše, najcenejše, najtrpežnejše, najlažji, ki delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se vsem šiviljam, krojačem in drugim močno priljubili. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„Original Victoria“ šivalne stroje. Trvdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta trvdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamozelnice, stikalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozdja), pluge, brane itd. itd.

Ta trvdka ima na prodaj najboljša dvokolesa bela, rdeča itd.

z znamko **KERŠEVANI & ČUK**, ki jih sama izdeluje. Nadalje, puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streliivo. — Potem najboljše

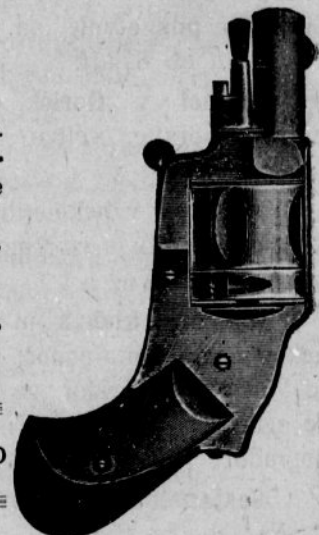
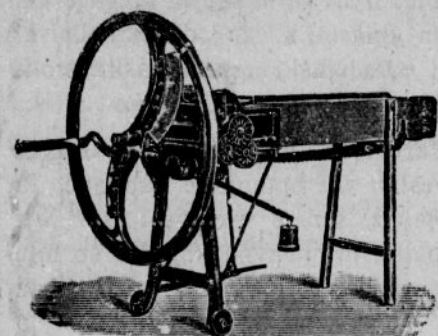
gramofone.

Daje na obroke.

CENIKI

se razpošljajo

zastonj.

Prva Primorska Tvoznica za lesne izdelke
z vodno silo

trvdke A. KRIZNIČ

ob kolodvoru Podmelec

Sprejema v izvršbo:

vse v stavbeno mizarsko stroko spadajoče izdelke za hiše, vile, šole, bolnišnice, cerkva, javna poslopja itd., (kakor: okna, vrata, podove, portale; popolne opreme ljudskih šol, šolske klopi po »Rettig-ovem patentu i. t. d.

Proračuni in načrti brezplačno!

Parketna tvoznica opremljena z najnovejšimi stroji nudi parketne deščice iz hrastovega in bukovega lesa, postrežba takojšnja za vsaktero množino!

Zahtevajte vzorce in cene!

Strgarski oddelek nudi vse v strgarsko stroko spadajoče izdelke.

JAMSTVO! Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena! JAMSTVO!
Obisk strokovnjaka interesentom brezplačen.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA, Gosposka ulica št. 7 (prej Krojaška zadruga.)

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!

Prosiva zahtevati listke!